

BOSNALIJEK d.d. SARAJEVO

Finansijski izvještaji i nezavisno
revizorsko mišljenje za godinu koja
je završila 31. decembra 2011.

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 - 3
Bilans uspjeha	4
Bilans stanja	5
Izvještaj o promjenama na kapitalu	6
Izvještaj o novčanim tokovima	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8 - 41

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje Bosnalijeka d.d. (u daljnjem tekstu "Društvo") u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Društvu, kao i njegove rezultate poslovanja za godinu koja završava 31. decembra 2011. godine.

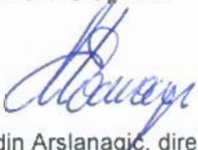
Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Edin Arslanagić, direktor

Bosnalijek d.d.

Jukićeva 53

71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

25. april 2012. godine

Nezavisno revizorsko mišljenje

Dioničarima Bosnalijek d.d. Sarajevo

Angažovani smo da obavimo reviziju finansijskih izvještaja Bosnalijek d.d. (u daljnjem tekstu: „Društvo“), prikazanih na stranicama od 4. do 41. koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2011. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentovanje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Zbog činjenica opisanih u paragrafu *Osnova za suzdržano mišljenje* nismo mogli pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje osnove za revizijsko mišljenje.

Osnova za suzdržano mišljenje

Na dan 31. decembra 2011. godine, u okviru nekretnina je iskazan iznos od 8.675.267 KM koji se odnosi na staro skladište (Paraneralne otopine). Tokom 2011. godine ovo skladište je bilo djelimično demontirano i dovedeno u stanje koje je bilo potrebno kako bi se iskoristilo kao osnova za izgradnju nove administrativne i zgrade kontrole kvaliteta. Suprotno zahtjevima MRS 16 i MRS 36, nije rashodovana neto knjigovodstvena vrijednost demontiranih dijelova ove nekretnine, niti je Uprava izvršila adekvatnu procjenu umanjenja vrijednosti kojom bi se procijenilo da li je neto knjigovodstvena vrijednost ove nekretnine iznad iznosa nadoknadive vrijednosti. U skladu sa navedenim, nismo bili u mogućnosti utvrditi efekte prethodno pomenutog na finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

Na dan 31. decembra 2011. godine, u vrijednosti Imovine u izgradnji – nova administrativna i zgrada kontrole kvaliteta, uključen je iznos od 919.651 KM, knjižen na osnovu 19 faktura izdatih od strane Metalik d.o.o. Sarajevo. Nismo se mogli uvjeriti u nastanak, niti fizički potvrditi da su ove plaćene usluge izvršene, a građevinski materijal ili roba isporučena. Društvo nam je predočilo računovodstvene evidencije, odluke o nabavkama potpisane od člana Uprave Društva, kao i ovjerene građevinske dnevnik i drugu popratnu dokumentaciju koja ne odražava činjenično stanje Imovine u izgradnji - nove administrativne i zgrade kontrole kvaliteta. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2011. godine vrijednost imovine u izgradnji, zadržana dobit i neto dobit za godinu koja je tada završila su procijenjeni za iznos od 919.651 KM U skladu sa navedenim, zbog ograničenja prirode revizorskog angažmana, nismo u mogućnosti procijeniti da li smo identifikovali sve ovakve transakcije, niti utvrditi efekte prethodno pomenutog na finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

Osnova za suzdržano mišljenje (nastavak)

Tokom 2010. i 2011. godine, Društvo je vršilo korekcije strukture troškova gotovih i poluproizvoda, što je rezultiralo da je na dan 31. decembra 2011. godine vrijednost zaliha gotovih i polu proizvoda precijenjena za iznos od 1.219.071 KM. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2010. godine zadržana dobit je precijenjena za iznos od 554.264 KM, a neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2011. je precijenjena za iznos od 664.264 KM.

Tokom 2011. godine Društvo je evidentiralo povećanje nematerijalne imovine u iznosu od 535.630 KM vezano za troškove registracije lijekova. Nismo bili u mogućnosti uvjeriti se da su se navedeni troškovi mogli kapitalizirati u skladu sa odredbama MRS 38 "Nematerijalna imovina". U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2011. godine, nematerijalna imovina i neto dobit za godinu koja je tada završila su precijenjeni za iznos od 535.630 KM.

Nismo dobili pisane izjave niti informacije od strane Nadzornog odbora Društva a vezano za njihova saznanja o eventualnoj prevari ili sumnji da je prevara načinjena u Društvu, odnosno kojom prihvataju odgovornost za sistem internih kontrola, neophodnih za pripremu finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka u prikazu, bilo kao posljedica prevare ili greške. Imajući u vidu navedeno, nismo u mogućnosti da se pouzdamo u pisane izjave dostavljene od strane Uprave. Razmjena ovih informacija odnosno izjava je zahtjev Međunarodnog revizijskog standarda 240 "Revizorova odgovornost u vezi sa prevarama u reviziji finansijskih izvještaja". Nadalje, nismo bili u mogućnosti da održimo sastanke sa članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju na kojem bi iskomunicirali nalaze nakon provedene revizije.

Suzdržano mišljenje

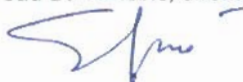
Zbog značaja činjenica opisanih u paragrafu *Osnova za suzdržano mišljenje*, nismo mogli pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje osnove za revizijsko mišljenje. U skladu s tim, ne izražavamo mišljenje o finansijskim izvještajima Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

Ostale činjenice

Finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2010. revidirao je drugi revizor koji je izrazio nekvalifikovano mišljenje na te izvještaje dana 31. marta 2011. godine.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

25. april 2012. godine

Sabina Softić, ovlašteni revizor

Bosnalijek d.d.
 Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

	Napomena	2011.	2010.
Prihodi	6	106.516	101.659
Troškovi prodatih proizvoda	7	<u>(38.856)</u>	<u>(39.517)</u>
Bruto dobit		67.660	62.142
Prodajni, administrativni i opšti troškovi	8	(55.316)	(52.342)
Ostali operativni prihodi	9	924	4.571
Ostali operativni rashodi	10	(6.889)	(8.176)
Finansijski prihodi	11	738	147
Finansijski rashodi	12	(1.224)	(1.761)
Kursne razlike, dobit / (gubitak), neto		<u>44</u>	<u>(400)</u>
Dobit prije oporezivanja		<u>5.937</u>	<u>4.181</u>
Porez na dobit	13	<u>-</u>	<u>-</u>
Neto dobit		<u>5.937</u>	<u>4.181</u>
Ostala sveobuhvatna dobit		<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit		<u>5.937</u>	<u>4.181</u>
Zarada po dionici			
Osnovna	14	<u>0,76</u>	<u>0,53</u>
Razvodnjena	14	<u>0,76</u>	<u>0,53</u>

Zabilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d.
Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

	Napomena	2011.	2010.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	86.421	83.286
Nematerijalna imovina	16	676	647
Ulaganja raspoloživa za prodaju	17	103	103
Depoziti	18	2.179	513
Ostala dugoročna potraživanja		-	299
		<u>89.379</u>	<u>84.848</u>
Kratkoročna imovina			
Kredit	21	132	253
Zalihe	19	21.531	21.725
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	58.276	59.546
Ostala aktiva	22	755	781
Unaprijed plaćeni porez na dobit		1.708	2.078
Novac i novčani ekvivalenti	23	6.188	7.432
		<u>88.590</u>	<u>91.815</u>
UKUPNA IMOVINA		<u>177.969</u>	<u>176.663</u>
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	24	71.742	71.742
Vlastite dionice		(142)	(101)
Dionička premija		3.914	3.919
Rezerve		38.420	30.331
Akumulirana dobit		10.077	12.183
		<u>124.011</u>	<u>118.074</u>
Dugoročne obaveze			
Obaveze za dugoročne kredite	25	2.663	3.595
Obaveze po finansijskom najmu	26	1.560	1.138
Rezervisanja	31	1.821	1.556
		<u>6.044</u>	<u>6.289</u>
Kratkoročne obaveze			
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	25	2.287	1.225
Tekuće dospjeće obaveza po finansijskom najmu	26	483	282
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	27	12.208	13.381
Kratkoročni krediti	28	18.089	18.878
Derivativni finansijski instrumenti	29	8.829	9.514
Obračunati troškovi	30	5.926	8.906
Rezervisanja	31	92	114
		<u>47.914</u>	<u>52.300</u>
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		<u>177.969</u>	<u>176.663</u>

Zabilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Društva dana 25. aprila 2012. godine:

Edin Arslanagić
Direktor

Šefik Handžić
Izvršni direktor za finansije

Bosnalijek d.d.
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2009.	71.742	(182)	3.912	24.432	13.989	113.893
Neto dobit finansijske godine	-	-	-	-	4.181	4.181
Ostala sveobuhvatne dobit	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	4.181	4.181
Transakcije sa vlasnicima						
Trezorske dionice	-	81	7	-	(88)	-
Prenos na rezerve	-	-	-	5.898	(5.898)	-
	-	81	7	5.898	(5.986)	-
Stanje 31. decembra 2010.	71.742	(101)	3.919	30.330	12.184	118.074
Neto dobit finansijske godine	-	-	-	-	5.937	5.937
Ostala sveobuhvatne dobit	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	5.937	5.937
Transakcije sa vlasnicima						
Trezorske dionice	-	(152)	-	-	152	-
Prenos na rezerve	-	111	(5)	8.090	(8.196)	-
	-	(41)	(5)	8.090	(8.044)	-
Stanje 31. decembra 2011.	71.742	(142)	3.914	38.420	10.077	124.011

Zabilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d.
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

	2011.	2010.
Poslovne aktivnosti		
Dobit tekuće godine	5.937	4.181
Usklađenje za:		
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	7.006	7.140
Amortizacija nematerijalne imovine	408	714
Gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	91	1.819
Gubitak od prodaje nematerijalne imovine	-	-
Povećanje rezervisanja za sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	3.295	2.292
Otpis zastarjelih i neiskorištenih sirovina i gotovih proizvoda	694	411
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda	962	912
Manjak robe, neto	-	2
Povećanje rezervisanja	243	614
(Smanjenje) / povećanje obračunatih troškova	(2.980)	973
Usklađenje za promjenljive IFC kreditne troškove	(685)	210
Usklađenje za novčane tokove iz ulagateljskih i finansijskih aktivnosti	1.201	1.886
<i>Novčani tokovi prije promjene u imovini i obavezama:</i>	<u>16.172</u>	<u>21.154</u>
Smanjenje / (povećanje) dugoročnih potraživanja	297	(284)
Povećanje zaliha	(1.462)	(2.668)
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(1.975)	(4.400)
Smanjenje potraživanja po kreditima	71	394
Smanjenje ostale imovine	26	186
Smanjenje unaprijed plaćenog poreza na dobit	370	222
Smanjenje obaveza prema dobavljačima i ostalim obavezama	(1.171)	(2.813)
<i>Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti</i>	<u>12.328</u>	<u>11.791</u>
Plaćena kamata	(1.130)	(1.457)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima	<u>11.198</u>	<u>10.334</u>
Ulagateljske aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme	(12.678)	(7.614)
Nabavka nematerijalne imovine	(547)	(53)
Primici od rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme	3.055	2.718
Smanjenje imovine raspoložive za prodaju	-	(86)
Prihod od kamata	53	120
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	<u>(10.117)</u>	<u>(4.915)</u>
Finansijske aktivnosti		
Povećanje depozita	(1.665)	(59)
Otplate po kreditima	(660)	(1.367)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima	<u>(2.325)</u>	<u>(1.426)</u>
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	<u>1.244</u>	<u>3.993</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	<u>7.432</u>	<u>3.439</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	<u>6.188</u>	<u>7.432</u>

Zabilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d.
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

1. OPŠTI PODACI

Bosnalijek d.d. ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Jukićeva 53, 71000 Sarajevo. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i veleprodaja lijekova, veterinarskih medicinskih proizvoda, dezinficijensa i sličnih proizvoda.

Na dan 31. decembra 2011. godine, Društvo je zapošljavalo 618 radnika (2010., 633 radnika).

Tijela Društva

Nadzorni odbor

Veljko Trivun	Predsjednik
Mohamed El Misurati	član
Abdul-Umid Šalaka	član
Edin Buljubašić	član
Rifat Klopić	član

Uprava

Edin Arslanagić	Direktor
Belma Abazović	izvršni direktor za proizvodnju i razvoj
Šefik Handžić	izvršni direktor za finansije
Bojan Kebe	izvršni direktor za marketing i prodaju
Nermin Zubčević	izvršni direktor za kvalitet i regulativu

Odbor za reviziju

Željko Kordić	Predsjednik
Sead Sarvan	član
Rabija Avduli	član

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, bili su na snazi za tekući period:

- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" - Ograničeno izuzeće kod prve primjene MSFI vezano za objavljivanja usporednih podataka prema MSFI 7 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010.);
- Izmjene MRS 24: "Transakcije s povezanim stranama" - Jednostavniji zahtjevi objavljivanja za pravna lica povezana s vladama i pojašnjenje definicije povezane strane (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011.);
- Izmjene MRS 32: "Finansijski instrumenti: Presentacija" - Računovodstveni tretman za izdavanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februara 2010.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljene 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. ili 1. januara 2011. ovisno o standardu/tumačenju);
- Izmjene IFRIC 14: "MRS 19 - Limiti na definisana davanja, minimalni zahtjevi finansiranja i ostale interakcije" - Pretplate minimalnih zahtjeva finansiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011.);
- IFRIC 19: "Ukidanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010.).

Usvajanje spomenutih izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Društva.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 11: "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 12: "Objavljivanja o sudjelovanju sa drugim subjektima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 13: "Mjerenje fer vrijednosti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 27 (revidiran u 2011.): "Odvojeni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 28 (revidiran u 2011.): "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" - Jaka hiperinflacija i ukidanje fiksnih datuma za prvu primjenu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MSFI 7: "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" - Prijenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MRS 1: "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Prezentacija stavki Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" - Odgođeni porez: Povrat osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012.);
- Izmjene MRS 19: "Primanja zaposlenih" - Poboljšanja u računovodstvu Primanja zaposlenih nakon umirovljenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- IFRIC 20 "Troškovi demontaže u fazi proizvodnje kod površinskih rudnika" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Izjava o uskladenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Osnova prezentiranja

Finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Priznavanje prihoda

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primijene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca, količinske i slične popuste.

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga, priznaju se umanjeno za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Prihodi od kamata se priznaju kad je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kad je prihode moguće pouzdano izmjeriti. Prihodi od kamata se obračunavaju po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tokom očekivanog vijeka finansijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa utvrđenog prilikom prvog priznavanja.

Sredstva u najmu

Najmovi se svrstavaju kao finansijski uvijek kada uslovi najma prenose rizike i koristi od vlasništva na najmoprimca. Svi ostali najmovi svrstavaju se kao operativni najmovi.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum sticanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odnosna obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete prihode u periodu u kojem su nastali. Naknade za najam koje se plaćaju u okviru operativnih najмова terete prihod ravnomjerno tokom trajanja najma.

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma se priznaju linearno tokom razdoblja predmetnog najma osim ako neka druga sistemska osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najmnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u periodu u kojem nastaju.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum finansijskog položaja primjenom kursa Centralne Banke Bosne i Hercegovine važećeg na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem iskazuju se u okviru bilansa uspjeha za period u kojem su nastali.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi posuđivanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća penziono i zdravstveno osiguranje na i iz plate, koji su obračunati na bruto isplaćenu platu, kao i poreze, koji su obračunati na neto isplaćenu platu. Društvo gore navedene doprinose plaća u penzioni i zdravstveni fond Federacije Bosne i Hercegovine, po zakonskim stopama tokom godine na bruto isplaćenu platu. Nadalje, naknade za topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom i internim pravilnikom o radu, Društvo je obavezno isplaćivati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno 4 prosječne plate zaposlenog ili 4 prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine u periodu koji prethodi datumu penzionisanja, prema posljednjim podacima objavljenim iz Federalnog Zavoda za statistiku, zavisno o tome šta je povoljnije za zaposlenog. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim djelatnicima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini.

Društvo knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u trenutku njihovog dospjeća.

Sporazumi o plaćanju temeljenom na dionicama

Društvo dodjeljuje dionice zaposlenima u skladu sa lokalnim propisima, Fer vrijednost obaveza prema zaposlenima u odnosu na dodijeljene dionice koje će se podmiriti u gotovini je priznata kao trošak zaposlenih skupa sa povećanjem obaveza tokom perioda kada je zaposlenik bezuvjetno stekao pravo na isplatu dividende. Obaveza se ponovo preispituje na datum izvještaja i na datum izvršenja. Promjene u fer vrijednosti obaveza su priznate kao trošak zaposlenih u bilansu uspjeha.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilansa stanja.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa stanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstava. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali. Zemljište i nekretnine u izgradnji iskazani su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

	Procijenjeni vijek upotrebe	Stopa
Zgrade	7 do 33 godina	3% - 14,3%
Postrojenja, oprema i software	3 do 15 godina	6,7% - 33,3%

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospijećem do tri mjeseca.

Nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Odvojeno stečena nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

U izračunu amortizacije se koristi slijedeći vijek upotrebe:

Kapitalizirani razvoj	5 godina
Patenti	5 godina
Zaštitni znakovi	5 godina
Licence	5 godina

Prestanak priznavanja nematerijalne imovine

Nematerijalna imovina se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njenom upotrebom ili prodajom ne očekuju buduća ekonomska korist. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se stavka prestala priznavati.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prethodnih perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan bilansa stanja, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

Rezerve

Rezerve na kapitalu se formiraju u skladu sa lokalnim zakonodavstvom izdvajanjem najmanje 10% godišnje neto dobiti do visine 25% dioničkog kapitala Društva.

Umanjenja

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu robe i direktne troškove rada i sve režijske / indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove marketinga, prodaje i distribucije.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijskih troškova, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospjeća", te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina je klasifikovana kao sredstvo iskazano po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se sredstvo drži kao "raspoloživo za prodaju" ili je određeno kao finansijsko sredstvo iskazano po "fer vrijednosti kroz bilans uspjeha".

Finansijsko sredstvo je klasifikovano kao "raspoloživo za prodaju" ako je:

- nabavljeno s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- dio identificiranog portfolija finansijskih instrumenata koje Društvo drži zajedno, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- derivatno sredstvo koje nije okarakterisano kao efektivni instrument zaštite.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijsko sredstvo iskazano po fer vrijednosti iako nije "raspoloživo za prodaju" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- finansijsko sredstvo dio grupe finansijskih sredstava ili obaveza ili oboje, čiji je učinak rukovođen i mjereno na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Društva ili njegovom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja sredstava na toj osnovi; ili
- dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39: "Finansijski instrumenti: "Priznavanje i mjerenje" koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijsko sredstvo iskazano po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijsko sredstvo priznato kao finansijsko sredstvo iskazano po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prikazuje se prema fer vrijednosti. Neto dobit ili gubitak priznat u bilansu uspjeha treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na to sredstvo. Fer vrijednost se određuje na način objašnjen u Napomeni 36.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (Nastavak)

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice koje ne kotiraju na berzi i otkupivi dužnički vrijednosni papiri držani od strane Društva, a kojima se trguje na aktivnom tržištu su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju i prezentuju se po fer vrijednosti. Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na investicijsku revalorizacionu rezervu sa izuzetkom umanjenja za trajne gubitke, kamata se obračunava koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika direktno utiče na dobit ili gubitak. Kada se takva imovina prodaje ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionoj rezervi za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Dividende na vlasničke instrumente raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspjeha kad se uspostavi pravo Društva da primi dividendu.

Fer vrijednost finansijskih sredstava raspoloživa za prodaju denominiranih u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan bilansa stanja. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjeni amortizovanog troška sredstva priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procjenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na berzi a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (Nastavak)

Umanjenja finansijske imovine (Nastavak)

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasifikovane kao raspoloživi za prodaju i potraživanja po finansijskom najmu, objektivan dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivan dokaz umanjenja portfolia potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Društva u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospjeća, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče vlasničkih instrumenata - ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela i imovini drugog preduzeća, nakon umanjenja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Društvo izdalo knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao "finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze".

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ukoliko je finansijska obaveza raspoloživa za prodaju ili je iskazana kao finansijska obaveza "po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha".

Finansijska obaveza je klasifikovana kao raspoloživa za prodaju ako:

- je stečena sa ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identificiranog portfolija finansijskih instrumenata kojima Društvo upravlja, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je derivativni instrument koji nije okarakterisan i ne koristi se kao instrument zaštite.

Derivativni finansijski instrumenti uključuju dionice s opcijom prodaje koje se mjere po fer vrijednosti sa promjenama u fer vrijednosti koje se knjiže u bilansu uspjeha.

Finansijska obaveza može biti priznata kao finansijska obaveza iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha iako nije "namijenjena za trgovanje" ukoliko:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska obaveza dio grupe finansijskih sredstava ili obaveza, čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Društva ili njegovom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja sredstava na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39: "Finansijski instrumenti: "Priznavanje i mjerenje" koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti kvalifikovani iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha iskazuju se po fer vrijednosti, rezultirajuća dobit ili gubitak priznaju se u bilansu uspjeha. Neto dobit ili gubitak priznat u bilansu uspjeha uključuje kamate plaćene po ovom osnovu. Fer vrijednost se određuje na način opisan u Napomeni 36.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva (Nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

4.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti zaliha i umanjenja vrijednosti potraživanja i rezervisanja sudske sporove.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezervisanje za sudske sporove je najbolja procjena naknade potrebne za podmirenje sadašnje obaveze na datum bilansa stanja, kada je veća vjerovatnost da će se obaveze izmiriti nego da neće.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Kao što je opisano u napomenama 3 i 20, Društvo na kraju svakog mjeseca preispituje potraživanja od kupaca i ostala potraživanja i za sva potraživanja preko 360 dana i više formira ispravku vrijednosti u 100% iznosu. Dosadašnje iskustvo je takvo da potraživanja koja su dospijevaju preko 360 dana uglavnom nisu nadoknadiva.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Sadašnja vrijednost obaveza za otpremnine prilikom odlaska u penziju zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korištenjem brojnih pretpostavki. Promjene u ovim pretpostavkama mogu imati uticaja na knjigovodstvenu vrijednost obaveza.

Pretpostavke korištene pri određivanju iznosa neto rashoda (prihoda) za otpremnine prilikom odlaska u penziju, uključuju diskontnu stopu. Društvo određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine (2010. –5% i 2009. –7%), što predstavlja kamatnu stopu koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmirenja obaveza za penzije. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u razmatranje kamatne stope za dugoročne depozite kod banaka. Ostale ključne pretpostavke za otpremnine prilikom odlaska u penziju se djelimično baziraju na postojećim tržišnim uslovima.

Priznavanje prihoda

Društvo je napravilo rezervisanja za finansijske i ostale rabate. Ova rezervisanja se baziraju na analizi obaveza po ugovoru, istorijskog trgovačkog i upravljačkog iskustva. Uprava je mišljenja da su rezervisanja za finansijske i ostale rabate primjerena na temelju raspoloživih informacija.

Porez na dobit

Izračun poreza na dobit se bazira na tumačenju Društva tekućih poreskih zakona i regulative. Ovaj izračun koji podržava povrat poreza može biti predmet pregleda i odobrenja od strane lokalnih poreskih vlasti.

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Društvo posluje u četiri osnovna geografska segmenta:

- Bosna i Hercegovina
- Ex Jugoslavija i Albanija
- Istočna Evropa i Rusija
- Srednji Istok i Afrika.

Za potrebe upravljanja, Društvo je trenutno organizovano u gore navedena geografska područja, te su ta područja osnova po kojoj Društvo izvještava o svojim primarnim segmentima.

Prihod Društva od vanjskih kupaca i među segmentni prihod, kao i bilans stanja prema geografskoj lokaciji koji predstavlja izvještajne segmente se nalaze detaljno u nastavku:

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

	Bosna i Hercegovina	Ex Jugoslavija i Albanija	Istočna Evropa i Rusija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Ukupni prihod	50.264	14.486	40.800	966	106.516
Među segmentni prihod	-	-	-	-	-
Vanjski prihod	50.264	14.486	40.800	966	106.516

Bilans stanja na dan 31. decembra 2011. godine

	Bosna i Hercegovina	Ex Jugoslavija i Albanija	Istočna Evropa i Rusija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Dugoročna imovina	87.901	999	608	15	89.523
Kratkoročna imovina	53.304	12.536	22.469	137	88.758
Ukupna imovina	141.205	13.535	23.077	152	177.969
Ukupne obaveze	53.958	-	-	-	53.958
Neto imovina po segmentima	87.247	13.535	23.077	152	124.011

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

	Bosna i Hercegovina	Ex Jugoslavija i Albanija	Istočna Evropa i Rusija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Ukupni prihod	56.126	13.347	30.923	1.263	101.659
Među segmentni prihod	-	-	-	-	-
Vanjski prihod	56.126	13.347	30.923	1.263	101.659

Bilans stanja na dan 31. decembra 2010. godine

	Bosna i Hercegovina	Ex Jugoslavija i Albanija	Istočna Evropa i Rusija	Srednji Istok i Afrika	Ukupno
Dugoročna imovina	82.978	1.028	853	24	84.883
Kratkoročna imovina	60.234	11.521	19.613	412	91.780
Ukupna imovina	143.212	12.549	20.466	436	176.663
Ukupne obaveze	58.589	-	-	-	58.589
Neto imovina po segmentima	84.623	12.549	20.466	436	118.074

6. PRIHODI

	2011.	2010.
Prihodi od prodaje u zemlji	50.205	56.055
Prihodi od prodaje u inostranstvu	56.252	45.470
Pružene usluge	59	134
	106.516	101.659

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

7. TROŠKOVI PRODATIH PROIZVODA

	2011.	2010.
Utrošeni materijal	18.454	18.481
Troškovi robe	7.860	8.409
Naknade troškova zaposlenima	6.925	6.732
Amortizacija	3.404	3.512
Troškovi materijala	1.211	1.294
Utrošena energija	1.108	1.045
Marketing	854	702
Održavanje	135	85
Profesionalne usluge	118	141
Komunalni troškovi	66	62
Troškovi službenog putovanja	63	29
Edukacija	46	36
Telefon	28	26
Ostali troškovi	27	11
Troškovi zakupa	8	20
Transport	1	1
Promjene u zalihama nedovršene proizvodnje i gotovim proizvodima	(1.452)	(1.069)
	38.856	39.517

8. PRODAJNI, ADMINISTRATIVNI I OPŠTI TROŠKOVI

	2011.	2010.
Naknade troškova zaposlenim	15.005	14.507
Marketing	14.168	13.300
Profesionalne usluge	9.955	8.259
Amortizacija	4.010	4.342
Transport	2.699	2.044
Troškovi službenog putovanja	1.575	1.611
Održavanje	1.392	1.513
Utrošena energija	1.255	1.107
Edukacija	779	705
Troškovi materijala	772	847
Troškovi zakupa	405	494
Telefon	401	405
Komunalni troškovi	292	82
Utrošeni materijal	258	329
Registracija i kontrola lijekova	81	494
Ostali troškovi	2.269	2.303
	55.316	52.342

U okviru profesionalnih usluga, iznos od 4.075 hiljada KM se odnosi na posredničke i agentske usluge vezane za prodaju na ruskom tržištu koje su plaćene i obračunate za Peterton Services (2010.: 2.868 hiljada KM) (Napomena 30).

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

9. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2011.	2010.
Naknadno odobreni popusti od dobavljača	151	1.074
Bonusi	-	1.064
Otpisane obaveze	-	297
Ostalo	773	2.136
	<u>924</u>	<u>4.571</u>

10. OSTALI OPERATIVNI RASHODI

	2011.	2010.
Umanjenje vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca i kredita, neto (napomene 20 i 21)	3.162	1.985
Otpis zaliha sirovina i materijala	686	403
Donacije i sponzorstvo	602	482
Gubitak od rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme, neto	91	1.819
Otpis zaliha robe	8	8
Manjak proizvoda, neto	-	2
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda (napomene 7 i 19)	962	912
Ostalo	1.378	2.565
	<u>6.889</u>	<u>8.176</u>

11. FINANSIJSKI PRIHODI

	2011.	2010.
Prihodi od kamata na depozite	24	120
Prihodi od kamata na novac i novčane ekvivalente	29	27
Promjene u fer vrijednosti derivativa (Napomena 29)	685	-
	<u>738</u>	<u>147</u>

12. FINANSIJSKI RASHODI

	2011.	2010.
Kamate na kredite	1.148	1.451
Kamate na obaveze po finansijskom lizingu	73	-
Promjene u fer vrijednosti derivativa (Napomena 29)	-	210
Ostali troškovi po kamatama	3	100
	<u>1.224</u>	<u>1.761</u>

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

13. TROŠAK POREZA NA DOBIT

	2011.	2010.
Dobit prije oporezivanja	5.937	4.181
Porez na dobit po stopi od 10%	594	418
Efekat poreski nepriznatih troškova	997	881
Umanjenje poreske obaveze po osnovu izvoza	(1.591)	(1.299)
Trošak poreza na dobit za godinu	-	-
Efektivna poreska stopa za godinu (%)	-	-

Budući da Društvo ostvaruje više od 30% ukupnih prihoda na osnovu izvoza roba, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Federacije Bosne i Hercegovine Društvo je oslobođeno plaćanja poreza na dobit.

14. ZARADA PO OSNOVNOJ I RAZVODNJENOJ DIONICI

	2011.	2010.
Neto dobit	5.937	4.181
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici	7.830	7.830
Zarada po osnovnoj i razvodnjenoj dionici	0,76	0,53

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Avansi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 31. 12. 2009.	90.709	59.531	9.740	1.932	161.912
Povećanja	-	-	6.228	2.806	9.034
Smanjenja	(491)	(914)	(1.129)	(3.091)	(5.625)
Prenosi	812	6.485	(7.297)	-	-
Na dan 31. 12. 2010.	91.030	65.102	7.542	1.647	165.321
Povećanja	-	-	7.052	6.249	13.301
Smanjenja	(16)	(3.158)	-	(3.065)	(6.239)
Prenosi	3.375	6.926	(10.301)	-	-
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	(14)	-	(14)
Usklađenja	-	-	(94)	-	(94)
Na dan 31. 12. 2011.	94.389	68.870	4.185	4.831	172.275
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA					
Na dan 31. 12. 2009.	38.044	37.460	-	-	75.504
Trošak za godinu	3.182	3.958	-	-	7.140
Rashodovanja	(189)	(899)	-	-	(1.088)
Umanjenja	-	385	-	-	385
Na dan 31. 12. 2010.	41.037	40.904	-	-	81.941
Trošak za godinu	3.138	3.868	-	-	7.006
Rashodovanja	(16)	(3.077)	-	-	(3.093)
Na dan 31. 12. 2011.	44.159	41.695	-	-	85.854
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. 12. 2011.	50.230	27.175	4.185	4.831	86.421
Na dan 31. 12. 2010.	49.993	24.198	7.448	1.647	83.286

U okviru postrojenja i opreme uključena su 4 predmeta koje je Društvo uzelo pod finansijski najam, neto knjigovodstvene vrijednosti od 3.967 hiljada KM (2010.- 4.041 hiljada KM) (Napomena 26). Društvo je založilo zemljište, zgrade, mašine i opremu neto knjigovodstvene vrijednosti od približno 18.282 hiljada KM (2010. – 27.412 hiljada KM) kao osiguranje kredita (napomene 25 i 28).

Materijalna imovina u pripremi uključuje iznos od 2.826 hiljada KM (2010.: 889 hiljada KM) koji se odnosi na izgradnju nove administrativne i zgrade za kontrolu kvaliteta, iznos od 940 hiljada KM (2010.: 2.644 hiljade KM) se odnosi na izgradnju ostalih administrativnih zgrada i zgrada za proizvodnju i iznos od 419 hiljada KM (2010.: 3.096 hiljada KM) se odnosi na opremu.

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Licence	Softver	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 31. decembra 2009. godine	6.702	3.831	123	10.656
Povećanja	-	-	53	53
Smanjenje	(203)	(811)	-	(1.014)
Prijenos	53	-	(53)	-
Na dan 31. decembra 2010. godine	6.552	3.020	123	9.695
Povećanja	-	-	547	547
Smanjenje	-	-	(124)	(124)
Prijenos	11	-	(11)	-
Prijenos sa nekretnina, postrojenja i opreme	12	2	-	14
Na dan 31. decembra 2011. godine	6.575	3.022	535	10.132
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 31. decembra 2009. godine	5.906	3.442	-	9.348
Trošak za godinu	513	201	-	714
Smanjenja	(203)	(811)	-	(1.014)
Na dan 31. decembra 2010. godine	6.216	2.832	-	9.048
Trošak za godinu	280	128	-	408
Na dan 31. decembra 2011. godine	6.496	2.960	-	9.456
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Na dan 31. decembra 2011. godine	79	62	535	676
Na dan 31. decembra 2010. godine	336	188	123	647

Obaveze uključuju troškove razvoja i licenciranja novih generičkih lijekova koji su ovome trenutku na tržištu ili se razvijaju. Društvo planira i ima dovoljno sredstava da završi sa razvojem i da proda ove generičke lijekove.

U 2011. godini, Društvo je promijenilo računovodstvenu politiku koja se odnosi na priznavanje troškova koji su nastali kod registracije lijekova. Počevši od 2011. godine, ovi troškovi se priznaju kao nematerijalna imovina sa korisnim vijekom trajanja od 5 godina dok su u prethodnim godinama ovi troškovi teretili bilans uspjeha.

Kao posljedica toga, nematerijalna imovina i neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2011. su uvećani za iznos od 535 hiljada KM (uključeno u Investicije u toku). Ove promjene su imale uticaj kako na rezultate za 2011. godinu tako i na iznose kojima je iskazana zarada po dionici. Obje zarade po dionici, osnovne i razvodnjene bi bile umanjene za 0,7 KM da se promjena računovodstvene politike nije desila.

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	2011.	2010.
Mf Invest d.o.o. Sarajevo	2	2
ASA Finance d.d. Sarajevo	10	10
Bosfarm d.o.o. Skoplje	82	82
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	5	5
Fondacija Tenis	4	4
	<u>103</u>	<u>103</u>

18. DEPOZITI

	2011	2010
Intesa SanPaolo d.d. Sarajevo, dva oročena depozita u ukupnom iznosu od 599.514 KM sa godišnjom kamatnom stopom od 0,5%, dati kao osiguranje za isplatu stambenih kredita koje je banka odobrila uposlenima	600	600
Manje: korekcija fer vrijednosti	(96)	(122)
Podzbir	<u>504</u>	<u>478</u>
Sparkasse d.d. Sarajevo – depozit u iznosu od 1.640.435 KM sa godišnjom kamatnom stopom od 3,8%, dospijeva 31. januara 2014. godine	1.640	-
Ostali depoziti	35	35
	<u>2.179</u>	<u>513</u>

19. ZALIHE

	2011.	2010.
Sirovine i materijali	9.695	10.243
Gotovi proizvodi	7.837	6.718
Roba	2.037	2.172
Proizvodnja u toku	1.962	2.592
	<u>21.531</u>	<u>21.725</u>

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	2011.	2010.
Potraživanja od kupaca, u zemlji	22.852	27.840
Potraživanja od kupaca, u inostranstvu	34.599	31.208
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	6.578	3.902
Manje: Rezervisanje za umanjeње vrijednosti potraživanja od kupaca	(6.578)	(3.902)
Potraživanja od kupaca, neto	<u>57.451</u>	<u>59.048</u>
Potraživanja za PDV	422	-
Potraživanja od države	194	149
Ostala potraživanja od kupaca	71	221
Potraživanja od zaposlenih	10	-
Ostalo	128	128
Ostala potraživanja	<u>825</u>	<u>498</u>
	<u>58.276</u>	<u>59.546</u>

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Prosječan period naplate potraživanja od kupaca je 197 dana (2010. – 212 dana). Kamata se ne obračunava na potraživanja od kupaca u kašnjenju. Društvo je u potpunosti napravilo umanjene vrijednosti svih potraživanja preko 360 dana.

Na dan 31. decembra 2011. godine, od ukupnog salda potraživanja od kupaca iznos od 18.176 hiljada KM (2010. : 11.370 KM) se odnosi na PROTEK Moscow, Rusija, najveći kupac.

Prije prihvatanja novog kupca, Društvo koristi internu kreditnu procjenu kreditnog kvaliteta potencijalnog kupca i definiše kreditne limite za kupce. Na dan 31. decembra 2011. godine nema potraživanja od kupaca u kašnjenju preko 360 dana za koje nije napravljeno umanjene vrijednosti.

Mjerenje i knjiženje umanjene vrijednosti vrši se na godišnjoj osnovi. Kod utvrđivanja mogućnosti povrata nekog potraživanja, Društvo razmatra eventualne promjene kreditne sposobnosti dužnika od datuma na koji je odobren kredit do kraja izvještajnog razdoblja. Koncentracija kreditnog rizika je ograničena zbog velike baze klijenata, koji nisu međusobno povezani. Shodno tome, Uprava smatra da dodatno rezervisanje za kreditne gubitke nije potrebno.

Promjene na umanjenu vrijednosti potraživanja od kupaca

	2011.	2010.
Stanje na početku godine	3.902	2.159
Gubici od umanjena potraživanja od kupaca (Napomena 10)	3.245	2.292
Iznosi naplaćeni tokom godine (Napomena 10)	(133)	(247)
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(436)	(302)
Stanje na kraju godine	6.578	3.902

	2011.	2010.
Stanje na početku godine	49	109
Iznosi naplaćeni tokom godine (Napomena 10)	-	(60)
Stanje na kraju godine	49	49

Starosna struktura potraživanja od kupaca u kašnjenju koja nisu umanjena

	2011.	2010.
15 – 30 dana	4.328	4.597
31 – 90 dana	5.213	7.643
91 - 180 dana	5.559	4.244
181 – 360 dana	2.767	5.003
Preko 360 dana	-	-
	17.867	21.487

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

21. KREDITI

	2011.	2010.
Kreditni datumi KTK Visoko	130	195
Kreditni datumi Top Sport BiH	50	50
Kreditni datumi zaposlenima	2	8
Ispravka vrijednosti potraživanja za kredite	(50)	-
	<u>132</u>	<u>253</u>

Promjene u umanjenju vrijednosti potraživanja za kredite:

	2011.	2010.
Stanje na početku godine	-	-
Gubici od umanjenja potraživanja od kupaca (Napomena 10)	50	-
Stanje na kraju godine	<u>50</u>	<u>-</u>

22. OSTALA AKTIVA

	2011.	2010.
Preplaćeni porezi na dobit	408	181
Potraživanja za unaprijed plaćene troškove	347	599
	<u>755</u>	<u>780</u>

23. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	2011.	2010.
Tekući računi	3.755	3.411
Devizni računi	2.304	3.863
Blagajna	129	158
	<u>6.188</u>	<u>7.432</u>

24. DIONIČKI KAPITAL

	2011.	2010.
7.829.987 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM	78.299	78.299
Manje: Internacionalna Finansijska Korporacija (IFC) opcija konverzije	(6.557)	(6.557)
	71.742	71.742
Manje: trezorske dionice	(142)	(101)
	<u>71.600</u>	<u>71.641</u>

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

24. DIONIČKI KAPITAL (NASTAVAK)

Izvršena je konverzija IFC kredita u augustu 2001. godine u dionički kapital Društva, koji je povećan je za 7.316 hiljada KM. Ove dionice iskazane su kao obaveza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja zbog postojanja prodajne opcije, koja daje IFC-u pravo da zahtijeva od Društva da ponovo kupi ove dionice. Ako IFC proda svoje dionice u roku od pet godina prije isteka Ugovora o prodajnoj opciji dionica do 15. marta 2012. godine, pravo prodaje opcije bi isteklo neiskorišteno te bi dionice ponovo u knjigama bile iskazane kao kapital u iznosu od 7.316 hiljada KM, uvećano ili umanjeno za rabat ili premiju.

Vlastite dionice su dionice prenesene Društvu od zaposlenika, kako su isti izgubili pravo na ove dionice, a zatim je dio dionica ponovo dodijeljen zaposlenima.

Struktura dioničkog kapitala na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine može se prikazati kako slijedi:

		2011.		2010.
	% učešća		% učešća	
Federacija Bosne i Hercegovine	19,26	1.508	19,26	1.508
World Bank, Washington D.C. USA (IFC)	8,37	656	8,38	656
General People's Committee of Finance Lybia	8,78	687	8,77	687
Ostali	63,59	4.979	63,59	4.979
	100,00	7.830	100,00	7.830

25. DUGOROČNI KREDITI

	2011.	2010.
Sa osiguranjem – po amortizovanom trošku		
UniCredit bank d.d. Mostar	667	1.333
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo	1.428	-
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	2.855	-
Bor Banka d.d. Sarajevo	-	3.487
Podzbir	4.950	4.820
Manje: tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(2.287)	(1.225)
	2.663	3.595
Kreditni dospjevaju na naplatu kako slijedi:		
- u roku od godine dana	2.287	1.225
- u drugoj godini	1.767	1.270
- od treće do uključivo pete godine	896	2.325
- nakon pet godina	-	-
	4.950	4.820

Društvo je založilo zemljište, zgrade, mašine i opremu neto knjigovodstvene vrijednosti od približno 18.282 hiljada KM (2010. – 27.412 hiljada KM) kao osiguranje kredita koje je odobren Društvu od strane UniCredit Bank d.d. Mostar, Bosnia Bank International d.d. Sarajevo, Sparkasse Bank d.d. Sarajevo i Intesa San Paolo Bank d.d. Sarajevo (Napomena 12).

Dana 20. decembra 2009. godine Društvo je dogovorilo kredit sa UniCredit bank d.d. Mostar u iznosu od 1.022.584 EUR ili 2 miliona KM kako bi finansiralo ulaganja u dugoročnu imovinu. Kamatna stopa na kredit je 6-mjesečni EURIBOR +6% i dospijeva 1. januara 2013. godine. Društvo je obezbjedilo hipoteku na zgrade i zemljište protiv opšteg rizika kao i 5 praznih mjenica i založno pravo u iznosu od 2.975.020 KM.

Bosnalijek d.d.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

25. DUGOROČNI KREDITI (NASTAVAK)

Sparkasse bank d.d. je odobrila kredit za finansiranje obrtnog kapitala u iznosu od 1.022.584 EUR ili 2 miliona KM uz kamatnu stopu je 6-mjesečni EURIBOR +5%. Kredit dospijeva 28. januara 2014. godine. Društvo je obezbijedilo kao kolateral 10 bjanko mjenica kao i hipoteku na poslovnu zgradu "Ampulno".

Kredit od Bosna Bank International d.d. Sarajevo je dogovoren 27. oktobra 2011. godine kao finansijsko partnerstvo za izgradnju nove tvornice i povećanje postojećih proizvodnih kapaciteta. Kredit iznosi 1.533.875 EUR ili 3 miliona KM i dospijeva 31. oktobra 2014. godine. Nominalna profitna stopa iznosi 6,19% a efektivna profitna stopa 6,58%.

26. OBAVEZE NA OSNOVU FINANSIJSKOG NAJMA

	Minimalna plaćanja po finansijskom najmu		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja po finansijskom najmu	
	2011.	2010.	2011.	2010.
Iznos plaćanja po finansijskom najmu:				
Do jedne godine	617	363	483	282
Od druge do pete godine	<u>1.736</u>	<u>1.299</u>	<u>1.560</u>	<u>1.138</u>
Manje: budući troškovi finansiranja	<u>(310)</u>	<u>(242)</u>	-	-
Sadašnja vrijednost obaveze	2.043	1.420	2.043	1.420
Manje: iznosi sa dospeljećem unutar 12 mjeseci	<u>(483)</u>	<u>(282)</u>	<u>(483)</u>	<u>(282)</u>
Iznosi s dospeljećem preko 12 mjeseci	<u>1.560</u>	<u>1.138</u>	<u>1.560</u>	<u>1.138</u>

Društvo ima 4 aranžmana za finansijski najam za mašine: automatska linija za punjenje, zatvaranje i etiketiranje ne sterilnih tekućina; oyster manesty XLLab02; oyster hutting pilotlab i vozilo, Peugeot 3008 premium, ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti od 3.967 hiljada KM (2010. – 4.041 hiljade KM). Prosječni period najma je 5 godina. Prosječna godišnja efektivna kamatna stopa na imovinu primljenu pod najmom iznosila je 7,75%. Kamatne stope su utvrđene fiksno na datum potpisivanja ugovora. Svi ugovori o najmu predviđaju otplatu u fiksним ratama i nisu sklopljeni nikakvi aranžmani kojima bi se uslovljavalo plaćanje u okviru najma. Sve obaveze za najam iskazane su u *eurima*. Fer vrijednost obaveza Društva po osnovi najma približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima. Obaveze Društva po osnovu finansijskog najma osigurane su zalogom nad imovinom pod najmom upisanim u korist davaoca najma.

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

27. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBAVEZE

	2011.	2010.
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	6.701	8.612
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	2.235	1.732
Obaveze prema dobavljačima	8.936	10.344
Obaveze prema zaposlenicima	2.942	2.519
Obaveze prema dioničarima	306	346
Obaveze za PDV, neto	-	120
Ostalo	24	52
Ostale obaveze	3.272	3.037
	12.208	13.381

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima je 35 dana (2010. – 41 dan). Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo posjeduje politike za upravljanje finansijskim rizikom da bi osiguralo da se sva dugovanja izmire unutar ugovorenog vremenskog okvira. Društvo nije imalo kašnjenja u izmirenju obaveza i nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

28. KRATKOROČNI KREDITI

Banka	Iznos kredita	Kamatna stopa	Trajanje	Kolateral	2011.	2010.
Intesa San Paolo Bank d.d. Sarajevo	6.000-12.230	4,95-5,8%	3-12 mjeseci	Napomena 15	6.011	10.742
UniCredit d.d. Mostar	8.000-11.000	4,95%	1-3 mjeseca	Napomena 15	11.078	8.136
					18.089	18.878

29. DERIVATIVNI FINANSIJSKI INSTRUMENTI

	2011.	2010.
Početno stanje	9.514	9.304
Neto (smanjenje) / uvećanje fer vrijednosti (napomene 11 i 12)	(685)	210
Krajnje stanje	8.829	9.514

IFC ima opciju da proda sve ili dio od 655,729 dionica Bosnalijeka u svako doba u periodu izvršenja opcije, a po cijeni na dan izvršenja u skladu sa ugovorom. Period izvršenja opcije je do 15. marta 2012. godine i cijena izvršenja zasnovana je na udjelu vlasništva pomnoženog sa neto prihodom od prodaje prethodne finansijske godine.

Na dan 15. marta 2012. godine mogućnost prodaje dionica koje su obećane IFC je istekla. Shodno tome dionice po fer vrijednosti su reklasifikovane na kapital.

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

30. OBRAČUNATI TROŠKOVI

	2011.	2010.
Fakture koje još nisu primljene	3.318	2.462
Rezervisanja za rabate i bonuse	2.407	5.520
Ostalo	201	924
	<u>5.926</u>	<u>8.906</u>

U okviru obračunatih troškova za fakture koje još nisu primljene, najveći trošak od 2.467 KM je vezan za Peterton Services (2010.: 1.762 KM) za posredničke i agentske naknade koje se odnose na prodaju lijekova na ruskom tržištu (napomene 5 i 8).

31. REZERVISANJA

	Kratkoročna		Dugoročna	
	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.
Otkup dionica od zaposlenih	92	114	1.022	890
Otpremnine pri odlasku u penziju	-	-	499	516
Troškovi sudskih sporova	-	-	300	150
	<u>92</u>	<u>114</u>	<u>1.821</u>	<u>1.556</u>

Promjene na rezervisanjima mogu se prikazati kako slijedi:

	Otkup dionica od zaposlenih	Otpremnine pri odlasku u penziju	Troškovi sudskih sporova	UKUPNO
Stanje na 1. januar 2009.	<u>506</u>	<u>516</u>	<u>34</u>	<u>1.056</u>
Dodatna priznata rezervisanja	552	73	116	741
Umanjenje uslijed isplate	(54)	-	-	(54)
Umanjenje uslijed ponovnog mjerenja ili podmirenja bez troška	-	(73)	-	(73)
Stanje na 31. decembar 2010.	<u>1.004</u>	<u>516</u>	<u>150</u>	<u>1.670</u>
Dodatna priznata rezervisanja uslijed ponovnog mjerenja	150	3	150	303
Umanjenje uslijed isplate	-	-	-	-
Umanjenje uslijed ponovnog mjerenja ili podmirenja bez troška	(40)	(20)	-	(60)
Stanje na 31. decembar 2011.	<u>1.114</u>	<u>499</u>	<u>300</u>	<u>1.913</u>

Bosnalijek d.d.
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

32. PLAĆANJE TEMELJOM DIONICA

Na osnovu odluke Skupštine dioničara, 28. juna 2008. godine, Društvo je donijelo odluku da uveća dionički kapital emitovanjem 233.731 dionica za zaposlene. Na datum dodjele, fer vrijednost dionica je iznosila 6.249 KM što se sastojalo od 233.731 dionica za zaposlene fer vrijednosti 26,74 KM. Vlastite dionice su izdate svim zaposlenim na neodređeno vrijeme na datum odluke.

Društvo ima obavezu reotkupa ovih dionica od zaposlenih ako se ispune slijedeći uslovi: zaposleni moraju ostati u radnom odnosu šest godina od dana izdavanja dionica i uposleni moraju biti u radnom odnosu u Društvu na datum penzionisanja. Zaposlenici koji zadovolje ove uslove mogu prodati svoje dionice isključivo Društvu i to po ponderisanoj prosječnoj cijeni za period od prethodnih šest mjeseci na datum podnošenja zahtjeva za otkup. Ista metoda obračuna cijene otkupa važi i za zaposlene koji odu u penziju prije isteka perioda od šest godina.

Zaposleni koji prestanu raditi uslijed reorganizacije i restrukturiranja prije isteka perioda od šest godina moraju prodati dionice samo Društvu prije isteka navedenog perioda. Zaposleni koji prestanu raditi uslijed neispunjenja radnih dužnosti gube svoje pravo na dionice i dionice se moraju vratiti bez naknade.

Na 31. decembar 2011. godine, Društvo je priznalo trošak u iznosu od 150 hiljada KM (2010.:552 hiljade KM) kao trošak zaposlenih sa odgovarajućim povećanjem obaveza po osnovu isplata po osnovu dionica. Ovo predstavlja dio fer vrijednosti dionica koja akumulira zaposlenicima do 31. decembra 2011. godine. Društvo procjenjuje da 75% (2010. 65%) zaposlenika koji učestvuju u navedenoj isplati će zadovoljiti sve uslove.

33. PREUZETE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2011. godine, Društvo je imalo 1.016 KM obaveza za zakup.

Na dan 31. decembra 2011. godine Društvo je imalo obaveze prema Ans Drive d.o.o. Sarajevo za rekonstrukciju i izgradnju nove administrativne i zgrade za kontrolu kvaliteta u iznosu od 8.022 hiljada KM (ugovoreni iznos od 10.472 hiljada KM je umanjen sa avansom koji je dat u iznosu od 2.450 hiljada KM).

34. POTENCIJALNE OBAVEZE

Slijedeće garancije je izdala Bosna Bank International d.d. u ime Društva:

Korisnik	Period	Iznos
ZOI 84 d.o.o. Sarajevo	24.05.2011. – 24.05.2016.	470
Općinski sud Sarajevo	8.4.2011. – 8.4.2012.	150
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	8.4.2011. – 8.4.2012.	75
Zavod za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo	30.6.2010. – 30.6.2012.	6
Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegovačko-neretvanskog kantona	8.6.2011. – 8.6.2012.	10
JZU dom zdravlja sa poliklinikom Dr Mustafa Šehovic Tuzla	3.11.2011. – 3.11.2012.	3

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Članovima Uprave i Nadzornog odbora obračunate su tokom godine sljedeće naknade:

	2011.	2010.
Bruto plate	713	825
Bonusi	416	-
Ostale naknade	146	27
	<u>1.275</u>	<u>852</u>

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

36.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Opšta strategija Društva nije promijenjena u odnosu na 2010. godinu. Finansijska struktura Društva uključuje primljene kredite i obveze po osnovu finansijskog leasinga i derivativne finansijske instrumente –dionice s opcijom prodaje (napomene 25, 26, 28 i 29).

36.1.1 Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2011.	31.12.2010.
Primljeni krediti (napomene 25, 26, 28 i 29)	34.220	34.874
Novac i novčani ekvivalenti (Napomena 23)	(6.188)	(7.432)
Neto dug	28.032	27.442
Kapital	124.013	118.074
Neto koeficijent zaduženosti	0,23	0,23

36.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2011.	31.12.2010.
Finansijska imovina		
Krediti, depoziti i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	66.777	68.043
UKUPNO	66.777	68.043
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	8.829	9.514
Po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak	37.599	38.741
UKUPNO	46.428	48.255

36.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija riznice Društva pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

36.4 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope.

Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.5 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute. Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava, finansijske imovine i obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obaveze	
	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.
EUR	17.617	15.858	4.894	5.688
USD	111	151	110	2.710
GBP	-	-	7	-
CHF	-	-	-	21

36.5.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa EUR i USD. U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na navedene valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	Efekti promjene kursa EUR		Efekti promjene kursa USD		Efekti promjene kursa GBP		Efekti promjene kursa CHF	
	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.
Dobit ili gubitak	2.489	1.989	2.489	1.989	2	-	-	2

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.6 *Upravljanje kamatnim rizikom*

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijsku imovine i obaveza je detaljno prikazana u Napomeni 36.8, upravljanje rizikom likvidnosti.

36.6.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum bilansa stanja. Za promjenjive kamatne stope analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa. U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2011. bi se smanjila/povećala za iznos od 61 hiljadu KM (2010.; 73 hiljade KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Društva kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama.

Osjetljivost Društva na rizik promjene kamatnih stopa se povećala tokom tekućeg perioda u odnosu na prethodni, uglavnom zbog povećanja u varijabilnoj stopi dužničkih instrumenata.

36.7 *Upravljanje kreditnim rizikom*

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Izuzev za dolje navedeno, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Na dan 31. decembra 2011. godine potraživanja od kupaca u iznosu od 15.669 hiljada KM (2010. 20.357 hiljada KM) su osigurana bjanko mjenicama.

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.8 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

36.8.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospjeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Dospjelo	1 - 2 mjeseca	2-3 mjeseci	3 - 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
	%	KM	KM	KM	KM	KM	KM	KM
2011.								
Bez kamata	-	25.013	10.542	23.395	5.443	205	-	64.598
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,6	-	-	-	-	-	2.301	2.301
		25.013	10.542	23.395	5.443	205	2.301	66.899
2010.								
Bez kamata	-	29.757	10.360	17.934	8.018	1.461	-	67.530
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	-	-	-	-	-	-	543	543
		29.757	10.360	17.934	8.018	1.461	543	68.073

Bosnalijek d.d.
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM)

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.8 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

36.8.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospjeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Dospjelo	1 - 2 mjeseca	2-3 mjeseci	3 - 6 mjeseci	6 -12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
2011.	%	KM	KM	KM	KM	KM	KM	KM
Bez kamata	-	4.172	2.477	3.616	1.943	-	-	12.208
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	7,75	-	208	529	765	1.594	4.697	7.793
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	7,22	77	77	10.885	232	8.464	-	19.735
		4.249	2.762	15.030	2.940	10.058	4.697	39.736
2010.								
Bez kamata	-	4.560	2.185	3.867	2.767	-	-	13.379
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	7,37	261	105	364	501	1.007	5.704	7.942
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	5,46	77	77	10.885	232	8.464	-	19.735
		4.898	2.367	15.116	3.500	9.471	5.704	41.056

36.9 Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza određuje se na slijedeći način:

- Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza evidentiranih po amortizovanom trošku u finansijskim izvještajima su približne njihovim fer vrijednostima.
- Fer vrijednost naknada zaposlenima se utvrđuje pomoću pretpostavke o broju zaposlenika kojima će ova naknada biti isplaćena, procijenjena naknada i diskontna stopa,
- Isplate temeljem dionica zaposlenima su priznate po fer vrijednosti dionica na dan bilansa stanja koristeći pretpostavku o broju zaposlenih za koje se očekuje da ispune uslove pod kojima su im dionice dodijeljene.

37. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila i odobrila izdavanje ovih finansijskih izvještaja, dana 25. aprila 2012. godine.

Edin Arslanagić
 Direktor

Šefik Handžić
 Izvršni direktor za finansije